

Dnr: 2021/01916

Dnr S2021/05920

Dokumentnr: 2021/01916 -3

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Utvecklingsavdelningen
Region Blekinge

Socialdepartementet

Charlotte Malm

Hälso- och sjukvårdsstrateg

Remissvar En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet SOU 2021:69

Sammanfattning

Region Blekinge har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet av utredningen ”En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet” (SOU 2021:69)

Regionen instämmer i stort i utredningens förslag bl a vad gäller:

- att bedömning av rätten till sjukersättning respektive aktivitetsersättning görs mot samma arbetsmarknadsbegrepp som för sjukpenning.
- att man med hjälp av vilande ersättning på hel- eller deltid underlättar för individer med sjukersättning och aktivitetsersättning att närma sig arbete, studier, uppdrag med mera
- att regelverket för rehabiliteringsersättning breddas
- att ersätta dagens förebyggande sjukpenning med en preventionsersättning som är mer flexibel både gällande omfattning och innehåll.

Region Blekinge synpunkter och kommentarer

Dokumentet tydliggör Region Blekinges kommentarer och synpunkter på betänkandet av utredningen ”En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet”. Regionen instämmer i stort i utredningens förslag men önskar att lämna följande synpunkter.

Generell synpunkt

Betänkandet är mycket omfattande och har goda ambitioner att ge en bred och underbyggd bild. Upplevelsen blir dock att det är svårt att på begränsad tid, hantera textens omfattning.

Region Blekinge ser i stort sett fram emot förslagen, och tycker att de är väl genomarbetade, med syfte att skapa en ökad trygghet och hållbarhet för individen.

Kapitel 8 Rätten till sjukersättning – överväganden och förslag

Region Blekinge ser positivt på förslaget som gör att man vid sjukersättning prövas mot arbetsmarknaden på lika sätt som man gör vid sjukpenning för att skapa en enhetlighet. Förändringen kan minska risken att individer blir kvar i sjukskrivningar och sjukpenning när både arbetsgivare och hälso- och sjukvården bedömer att arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt och rehabiliteringsmöjligheterna är uttömda (som nu) i normalt förekommande arbeten. För individen skapar detta förslag en ökad trygghet och hållbarhet. Troligen innebär förslaget en minskad hantering av de personer som idag har ett uttömt behov av rehabiliterande och medicinska insatser och som stannar kvar i sjukpenning på grund av avslag på sin ansökan om sjukersättning. Stannar de kvar i sjukpenning, behöver det göras förnyade läkarbedömningar av situationen även om det inte skett några medicinska förändringar i individens funktionsnedsättning. Dock kan förslaget innebära att fler individer söker sjukersättning, vilket då kan öka belastningen på hälso- och sjukvården med fler bedömningsbesök samt fler omfattande läkarutlåtande än i dagsläget.

Kapitel 8.4 Sjukersättning till äldre i förvärsarbetande ålder

Region Blekinge ser positivt på förslaget och håller med om att det är av stor vikt att ställa högre krav på omställning hos yngre individer än de som närmar sig riktåldern för pension. Vi ser med detta förslag att man istället kommer att lägga fokus och resurser på yngre individer, och inte lägga tid på orimliga utredningar som inte leder till omställning för de som är sjukskrivna och i slutet av sin yrkeskarriär.

Kapitel 12 Rätten till aktivitetsersättning – överväganden och förslag

Region Blekinge ser positivt på förslaget att aktivitetsersättning prövas mot arbetsmarknaden på samma grunder som vid sjukpenning. Vi tror att det finns en stor fördel om sjukersättning, aktivitetsersättning och sjukpenning prövas på samma grunder mot arbetsmarknaden. Region Blekinge vill dock påtala vikten av att denna förmån används för att stödja individen till ökad aktivitet och delaktighet i samhället.

Kapitel 14 Arbete, studier och uppdrag med mera – överväganden och förslag

Region Blekinge ser positivt på denna mer flexibla hållning med möjlighet till både hel och partiell vilande sjukersättning för att få möjligheten att stegvis närma sig arbetslivet igen.

Kapitel 16 Förslag att provotiden för studier förlängs från 6 till 12 månader för personer med aktivitetsersättning

Region Blekinge ser positivt på möjligheterna för de individer med aktivitetsersättning (19 år till 29 år med varaktig funktionsnedsättning minst 1 år) att som förslaget anger, kunna prova att studera under 12 mån istället för som idag 6 mån med vilande ersättning på hel- eller deltid. Många av de som berörs, behöver känna att det finns en trygghet och hållbarhet i denna nya situation för att våga välja utbildningsspåret istället för att vara kvar i aktivitetsersättning.

Kapitel 16.3.4

Region Blekinge ser att det med förslaget gällande det nya ramverket för Arbetsförmedlingen finns en viss risk för att individer med aktivitetsersättning kommer att erbjudas arbetsförberedande och arbetslivsinriktade insatser, men att det inte leder till arbete på arbetsmarknaden.

Kapitel 18.4 Planer för rehabilitering och återgång i arbete

Region Blekinge ser till viss del positivt på Försäkringskassans skyldighet att kartlägga rehabiliteringsbehovet inom 60 dagar (jmf med idag 90 dagar). Men vi ser också att Försäkringskassan i ett tidigare skede, för fler individer som befinner sig i den delen av rehabiliteringskedjan, kommer att kräva in information från hälso- och sjukvården utöver det som finns beskrivet i ett läkarintyg. Kartläggning av rehabiliteringsbehov innebär att andra professioner kommer att bli mer involverade i en tidig bedömning (teambedömning) av patienten för att också kunna bistå denna kartläggning. Frågan är om dessa rehabiliteringsprofessioner idag finns att tillgå i hälso- och sjukvården både utifrån kompetens och resurser, i den omfattning som kommer att efterfrågas.

Region Blekinge tycker att det är positivt att utredningen föreslår att rehabiliteringsersättningen ska kunna omfatta den arbetslivsinriktade rehabiliteringen även i förebyggande syfte, innan en arbetsförmågenedsättning har uppstått. Vi tror att, och studier visar, att kontakt med arbetsgivaren under hela sjukskrivningsperioden innebär att individen i högre grad återgår i arbete. Om arbetsgivaren upprättar en rehabiliteringsplan för återgång i arbete på hel- eller deltid, samt initierar rehabiliteringsinsatser i ett tidigt skede, kommer det att underlätta för hälso- och sjukvården att tidigare samverka med arbetsgivare kring planering av rehabiliteringsinsatser.

Kapitel 22 Förmåner vid rehabilitering – utredningens överväganden och förslag

Förslaget innebär att ”preventionsersättning” ska omfatta fler typer av insatser än dagens ”förebyggande sjukpenning”. Detta förslag kan underlätta för hälso- och sjukvården att initiera tidiga preventiva rehabiliterande insatser med syftet att fler ska få förebyggande insatser för att förhindra sjukskrivning. Region Blekinge kan se att Försäkringskassans utökade uppdrag att samordna dessa preventiva insatser, kan innebära ökade krav på samverkan med hälso- och sjukvården och inte en minskad belastning på hälso- och sjukvården som beskrivs i utredningen. Region Blekinge ser positivt på att rehabiliteringsåtgärder inte behöver grunda sig på evidens utan endast beprövad erfarenhet, och att även sociala och pedagogiska (t.ex. utbildning) insatser ska godkännas. Det är positivt att de individer som får rehabiliteringsinsatser utförda av hälso- och sjukvården, som inte tar 25% av ursprunglig arbetstid per dag, kommer att kunna använda ”preventionsersättning”. Detta eftersom vi idag försöker initiera kortare rehabiliteringsåtgärder av vårdgivare till förmån för hemuppgifter, egen träning och egenvård, och också ofta i en kombination av dessa.

§ 381/21

Ärendenummer: 2021/01916

Region Blekinges remissvar: SOU 2021:69 En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet

Regionstyrelsen beslutar

1. Att godkänna förslaget remissvar och översända svaret till Socialdepartementet

Sammanfattning

Region Blekinge har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet av utredningen

” En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet SOU 2021:69”. Utredningens uppdrag har haft tre delar:

- att se över regelverket för rätten till sjukersättning respektive aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga
- att underlätta arbete, studier, uppdrag med mera under tid med sjukersättning och aktivitetsersättning
- att se över regelverket för förebyggande sjukpenning och rehabiliteringsersättning.

Betänkandet är mycket omfattande och har goda ambitioner att ge en bred och underbyggd bild. Upplevelsen blir dock att det är så omfattande så att det kan vara svårt att ta till sig innehållet.

Regionen instämmer i stort i utredningens förslag bl a vad gäller:

- att bedömning av rätten till sjukersättning respektive aktivitetsersättning görs mot samma arbetsmarknadsbegrepp som för sjukpenning
- att man med hjälp av vilande ersättning på hel- eller deltid underlättar för individer med sjukersättning och aktivitetsersättning att närma sig arbete, studier, uppdrag etc
- att regelverket för rehabiliteringsersättning breddas
- att ersätta dagens förebyggande sjukpenning med en preventionersättning som är mer flexibel både gällande omfattning och innehåll.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse: Region Blekinges remissvar: SOU 2021:69 En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet.

Bilaga 1: Protokollsutdrag arbetsutskottet § 377/21 angående Region Blekinges remissvar: SOU 2021:69 En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet.

Bilaga 2: Remissvar: SOU 2021:69 En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet.

Bilaga 3: Protokollsutdrag hälso- och sjukvårdsnämnden § 243/21 angående Region Blekinges remissvar: SOU 2021:69 En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet.

Bilaga 4: Remisskrivelse – En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69).

Protokollet ska skickas till

Socialdepartementet

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdstaben